

Załącznik do uchwały Rady NCN nr 74/2020 z dnia 29 czerwca 2020 r. w sprawie zaopiniowania zasad oceny monografii w ramach projektów badawczych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki.

Zasady oceny monografii w projektach badawczych finansowanych ze środków Narodowego Centrum Nauki

§ 1. Skróty i definicje

Ilekcroć jest mowa o:

- 1) Centrum – należy przez to rozumieć Narodowe Centrum Nauki;
- 2) Ustawie o NCN – oznacza to ustawę z dnia 30 kwietnia 2010 r. o Narodowym Centrum Nauki (Dz. U z 2019 r. poz. 1384);
- 3) Radzie – należy przez to rozumieć Radę Narodowego Centrum Nauki;
- 4) Dyrektorze – należy przez to rozumieć Dyrektora Narodowego Centrum Nauki;
- 5) Koordynatorze Dyscyplin – należy przez to rozumieć Koordynatora Dyscyplin w rozumieniu art. 2 pkt 5 ustawy o NCN;
- 6) Monografii – należy przez to rozumieć monografię w rozumieniu §10 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 392);
- 7) Manuskrypcie – należy przez to rozumieć tekst monografii przesłany do Centrum przed jej wydaniem w celu poddania go procesowi oceny;
- 8) Ekspercie – należy przez to rozumieć osobę wskazywaną przez Członków Rady, powołaną przez Dyrektora, do oceny manuskryptu;
- 9) Projekcie badawczym – należy przez to rozumieć projekt badawczy w rozumieniu art. 2 pkt 2 ustawy o NCN;
- 10) Zespole Ekspertów – należy przez to rozumieć wybrany przez Radę Zespół Ekspertów odpowiedzialny za ocenę wniosków złożonych w konkursach przeprowadzanych przez Centrum oraz za ocenę rozliczania środków finansowych przyznanych na badania.

§ 2. Postanowienia ogólne

- 1) W trakcie realizacji projektu badawczego, w którym przewidziane jest finansowanie wydania monografii ze środków NCN kierownik projektu zgłasza do Centrum manuskrypt w celu poddania go procesowi oceny. Tylko uzyskanie pozytywnej oceny manuskryptu stanowi podstawę uznania kosztów związanych z wydaniem monografii za kwalifikowalne. Lista kosztów, które mogą zostać uznane za kwalifikowalne została przedstawiona w Załączniku nr 1 *Koszty wydania monografii a proces oceny przez Narodowe Centrum Nauki*;
- 2) Manuskrypt dostarczany jest do Centrum w wersji elektronicznej, za pośrednictwem systemu OSF, najpóźniej 9 miesięcy przed terminem zakończenia realizacji projektu. Ponadto kierownik projektu uzupełnia w systemie OSF formularz zgłoszenia monografii, którego zakres określa Załącznik nr 2 *Formularz zgłoszenia monografii przez Kierownika projektu w systemie OSF*;

- 3) Proces oceny manuskryptu przez Centrum trwa nie dłużej niż 6 miesięcy;
- 4) Na proces oceny manuskryptu składa się jego ocena formalna i merytoryczna;
- 5) Oceny formalnej manuskryptu dokonuje Koordynator Dyscyplin, a oceny merytorycznej Eksperti. Dyrektor na podstawie art. 22 ust. 3 ustawy o NCN zwraca się o opinię w tym zakresie do Ekspertów;
- 6) Ekspert oceniający manuskrypt jest zobowiązany do przestrzegania zasad zawartych w dokumencie „Zasady etyczne Ekspertów Narodowego Centrum Nauki”, stanowiącym załącznik do zarządzenia Dyrektora NCN nr 81/2019 z dnia 13 grudnia 2019 r.;
- 7) Koordynator Dyscyplin wyłącza Eksperta z postępowania w sprawie oceny manuskryptu w sytuacji pojawienia się konfliktu interesów lub uzasadnionego podejrzenia stronniczego działania Eksperta.

§ 3. Ekspert

Do zadań Eksperta należy:

- 1) sporządzenie oceny merytorycznej manuskryptu na podstawie pytań zawartych w formularzu oceny merytorycznej zgodnie ze wzorem stanowiącym Załącznik nr 4 *Formularz oceny merytorycznej monografii finansowanej ze środków Narodowego Centrum Nauki*;
- 2) zredagowanie uzasadnienia końcowego oceny na temat rekomendowania bądź nierekomendowania finansowania wydania monografii ze środków NCN zgodnie z częścią III formularza oceny merytorycznej wg wzoru stanowiącego Załącznik nr 4 *Formularz oceny merytorycznej monografii finansowanej ze środków Narodowego Centrum Nauki*.

§ 4. Koordynator Dyscyplin

Do zadań Koordynatora Dyscyplin NCN należy:

- 1) ocena formalna manuskryptu;
- 2) zapraszanie Ekspertów do oceny merytorycznej manuskryptu, wskazywanych przez członków Rady;
- 3) organizacja przebiegu procesu oceny merytorycznej manuskryptu, w tym:
  - udostępnienie Ekspertom do oceny manuskryptów;
  - zebranie ocen Ekspertów wraz z rekomendacjami;
  - ocena rzetelności i bezstronności opinii sporządzonych przez Ekspertów;
  - w przypadku negatywnej oceny rzetelności i bezstronności opinii poinformowanie o tym Dyrektora oraz członków Rady i zaproszenie, na podstawie wskazania członków Rady, kolejnego Eksperta do oceny manuskryptu.
- 4) przekazanie informacji o wyniku oceny manuskryptu do Działu Badań i Rozwoju Naukowców NCN w celu poinformowania Podmiotu i Kierownika projektu o uznaniu lub nieuznaniu kosztów związanych z wydaniem monografii za kwalifikowalne.

§ 5. Ocena formalna

- 1) Ocena formalna dokonywana jest przez Koordynatora Dyscyplin, a jej zakres określa Załącznik nr 3 *Zakres oceny formalnej dokonywanej przez Koordynatora Dyscyplin*;
- 2) W przypadku stwierdzenia uchybień formalnych Kierownik projektu może poprawić manuskrypt i skierować go ponownie do oceny.

§ 6. Ocena merytoryczna

- 1) Oceny merytorycznej dokonuje Ekspert wskazywany przez członków Rady, powołany przez Dyrektora, we współpracy z Koordynatorem Dyscyplin, z uwzględnieniem unikania konfliktów interesów;
- 2) Ocena dokonywana jest w formularzu oceny merytorycznej, który stanowi Załącznik nr 4 *Formularz oceny merytorycznej monografii finansowanej ze środków Narodowego Centrum Nauki*;
- 3) Ekspert dokonuje oceny jedynie na podstawie załączonego manuskryptu oraz danych zawartych w formularzu zgłoszenia monografii. Nie ma wglądu do opisu projektu, w ramach którego powstał manuskrypt;
- 4) Zasadniczo manuskrypt oceniany jest przez jednego Eksperta, a efektem oceny jest rekomendacja lub brak rekomendacji do uznania kosztów związanych z wydaniem monografii za kwalifikowalne;
- 5) Jeśli uzyskana ocena budzi zastrzeżenia co do jej rzetelności lub bezstronności, wówczas Koordynator Dyscyplin wycofuje taką opinię i pozyskuje dodatkową opinię wg zasad opisanych w pkt. 1;
- 6) W przypadku gdy manuskrypt uzyska dwie sprzeczne pod względem rekomendacji oceny, wówczas, z zastosowaniem zasad opisanych w pkt. 1, powoływany jest trzeci Ekspert. Przygotowuje on swoją ocenę na podstawie udostępnionego manuskryptu oraz uwzględnia oceny dwóch pozostałych Ekspertów;
- 7) Treść oceny lub ocen zostaje udostępniona Podmiotowi i Kierownikowi projektu za pośrednictwem systemu OSF;
- 8) W przypadku negatywnej oceny manuskryptu nie przewiduje się możliwości ponownego przesłania do oceny w celu uznania poniesionych kosztów związanych z wydaniem monografii za kwalifikowalne.

§ 7. Postanowienia końcowe

- 1) Zespół Ekspertów odpowiedzialny za ocenę rozliczania środków finansowych przyznanych na badania otrzymuje informację o wyniku procesu oceny manuskryptu;
- 2) Negatywna ocena manuskryptu, a co za tym idzie, brak zgody na uznanie kosztów związanych z finansowaniem wydania monografii za kwalifikowalne przez NCN, nie może stanowić samoistnej (wyłączonej) podstawy do nierozliczenia całego projektu.

Koszty wydania monografii a proces oceny przez Narodowe Centrum Nauki

1. Przewidziane koszty wydania monografii, które obligują kierownika projektu do zgłoszenia manuskryptu do procesu oceny w NCN:
  - druk,
  - skład i łamanie,
  - oprawa graficzna,
  - korekta finalna w wydawnictwie,
  - redakcja,
  - otwarty dostęp (open access),
  - tłumaczenie.

Powyższe koszty są niekwalifikowalne do momentu zakończenia procesu oceny manuskryptu i wydania pozytywnej opinii przez NCN.

2. Koszt związany z wydaniem monografii, który nie wymaga jej zgłoszenia do procesu oceny w NCN:
  - korekta językowa przed wysłaniem tekstu do wydawnictwa.

Powyższy koszt jest kwalifikowalny w ramach projektu.

Formularz zgłoszenia monografii przez Kierownika projektu w systemie OSF

Uwaga: bez względu na język monografii pola w zakładce „monografia” mają zostać uzupełnione w języku angielskim.

1. Czy monografia była już uprzednio w procesie oceny w NCN?
  - tak
  - nie
2. Wskazanie kosztów związanych z wydaniem monografii, które są planowane do poniesienia ze środków NCN (wybór z listy):
  - druk,
  - skład i łamanie,
  - oprawa graficzna,
  - korekta finalna w wydawnictwie,
  - redakcja,
  - otwarty dostęp (open access),
  - tłumaczenie.
3. Czy przynajmniej jeden z autorów jest członkiem zespołu projektowego?
  - a) tak
  - b) nie

4. Słowa kluczowe

5. Streszczenie monografii (nie więcej niż 1800 znaków)

nie więcej niż 1800 znaków

6. Opis związku monografii z projektem badawczym (nie więcej niż 1800 znaków)

nie więcej niż 1800 znaków

Zakres oceny formalnej dokonywanej przez Koordynatora Dyscyplin

Uwaga: bez względu na język monografii pola w zakładce „monografia” mają zostać uzupełnione w języku angielskim.

1. Czy monografia była już uprzednio zgłoszona do procesu oceny w NCN?
  - a) tak
  - b) nie

Uwaga: odpowiedź „tak” skutkuje formalnym odrzuceniem monografii z dalszego procesu oceny, jeśli zgłoszona uprzednio monografia została negatywnie oceniona na etapie oceny merytorycznej.

2. Wskazanie kosztów związanych z wydaniem monografii, które są planowane do poniesienia ze środków NCN (wybór z listy):
  - druk,
  - skład i łamanie,
  - oprawa graficzna,
  - korekta finalna w wydawnictwie,
  - redakcja,
  - otwarty dostęp (open access),
  - tłumaczenie.

Uwaga: Jeśli nie zostanie wskazany (a tym samym przewidziany w projekcie) żaden z powyższych kosztów, wówczas monografia nie jest poddawana procesowi oceny merytorycznej.

3. Czy załączony tekst spełnia kryterium monografii naukowej w rozumieniu §10 Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie ewaluacji jakości działalności naukowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 392).¹
  - a) tak
  - b) nie

Uwaga: odpowiedź „nie” skutkuje formalnym odrzuceniem monografii i nieskierowaniem jej do etapu oceny merytorycznej.

4. Czy załączony plik jest kompletny (czy poziom redakcyjny pracy umożliwi jego ocenę merytoryczną)?
  - a) tak
  - b) nie

Uwaga: odpowiedź „nie” skutkuje formalnym odrzuceniem monografii i nieskierowaniem jej do etapu oceny merytorycznej.

---

¹ § 10. 1. Monografia naukowa jest to recenzowana publikacja książkowa: 1) przedstawiająca określone zagadnienie naukowe w sposób oryginalny i twórczy; 2) opatrzone przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym. 2. Monografią naukową jest również: 1) recenzowany i opatrzone przypisami, bibliografią lub innym właściwym dla danej dyscypliny naukowej aparatem naukowym przekład: a) na język polski dzieła istotnego dla nauki lub kultury, b) na inny język nowożytny dzieła istotnego dla nauki lub kultury, wydane w języku polskim; 2) edycja naukowa tekstów źródłowych.

5. Czy przynajmniej jeden z autorów jest członkiem zespołu projektowego?
- c) tak
  - d) nie

Uwaga: odpowiedź „nie” skutkuje formalnym odrzuceniem monografii i nieskierowaniem jej do etapu oceny merytorycznej.

6. Czy pola w OSF w zakładce „monografia” są uzupełnione?
- a) tak
  - b) nie

Uwaga: odpowiedź „nie” skutkuje formalnym odrzuceniem monografii i nieskierowaniem jej do etapu oceny merytorycznej.

WYMAGANE POLA W ZAKŁADCE „MONOGRAFIA”:

- 7. Słowa kluczowe
- 8. Streszczenie monografii (nie więcej niż 1800 znaków)
- 9. Opis związku monografii z projektem badawczym (nie więcej niż 1800 znaków)

Formularz oceny merytorycznej monografii finansowanej ze środków Narodowego Centrum Nauki**INFORMACJE OGÓLNE**

Autor(-zy) monografii	
Tytuł monografii	
Tytuł projektu	
Nr ID/rejestracyjny projektu	

CZĘŚĆ I. OCENA WSTĘPNA

Uwaga: odpowiedź „nie” na którekolwiek z poniższych pytań uniemożliwia sfinansowanie wydania monografii ze środków NCN.

LP.	PYTANIE	TAK	NIE
1.	Czy istnieje związek pomiędzy projektem badawczym a planowaną monografią?		
2.	Czy przedstawione w monografii badania zostały przeprowadzone zgodnie z obowiązującym prawem oraz dobrymi praktykami etycznymi?		

Część II. OCENA WŁAŚCIWA

(Ocena opisowa, w której należy odnieść się do następujących elementów monografii: walor poznawczy, zasadność wyboru metod i technik badawczych, interpretacja i sposób przedstawienia uzyskanych wyników, dobór i wykorzystanie literatury, układ treści, jakość przygotowania tekstu pod względem językowym.)

Minimalnie 300 znaków

Część III. REKOMENDACJA

1. Rekomenduję do finansowania
2. Nie rekomenduję do finansowania

Uzasadnienie rekomendacji:

Limit 300-3000 znaków